בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי (לב) אַחַר מִנְחָה, וְאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מֵכִין לְחֹל, * שֶׁהֲרֵי בְּהַדְלָקָתוֹ (לג) יֵשׁ מִצְוָה (לד) לְאוֹתָהּ (יג) [יג] שָׁעָה. (לה) כוּלְתַקֵּן (יד) הַפְּתִילוֹת וְהָעֲשָׁשִׁיּוֹת בְּיוֹם טוֹב אַחַר מִנְחָה, אִם רוֹצֶה לְהַדְלִיק בּוֹ בַּיּוֹם מֵתָּר, וְאִם לָאו, אָסוּר: ו לאֵין נוֹתְנִין (לו) נֵר עַל גַּבֵּי (טו) אִילָן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, מדְּחָישִׁינַן שֶׁמָּא יָבֹא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּאִילָן: ז נאֵין פּוֹחֲתִין נֵר שֶׁל חֶרֶס, דְּהַיְנוּ בְּעוֹדוֹ רַךְ כְּמוֹ בֵּיצִים שֶׁל יוֹצֵר לְמַעֵךְ אוֹתוֹ בַּיָּד לַעֲשׂוֹת לוֹ בֵּית קִבּוּל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא (לז) עוֹשֶׂה כֶּלִי: ח (לח) * סאֵין חוֹתְכִין (לט) הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם, אֶלָּא אִם כֵּן עַל יְדֵי עשֶׁנּוֹתֵן שְׁנֵי רָאשֶׁיהָ בְּפִי שְׁנֵי

כ תְּשׁוּבַת הָרַשְׁבָּ״א (ח״ג סי׳ רעז) כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב). ל מֵימְרָא דְּרַב שַׁבָּת מ״ה (ע״א). מ רַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ד׳ (ה״ה). נ מִשְׁנָה בֵּיצָה ל״ב (ע״א) וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י (ד״ה אין פוחתין). ס שָׁם בַּמִּשְׁנָה. ע שָׁם (ע״ב) וּכְרַבִּי יְהוּדָה וְכִדְתָנֵי רַבִּי חִיָּיא, טוּר בְּשֵׁם הָרִי״ף (יז:) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ד׳ (ה״ז).

בַּאֵר הֵיטֵב

(יג) שָׁעָה. מַשְׁמַע אֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שָׁרִי מֵהַאי טַעֲמָא. וְאִם הוּא סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֲפִלּוּ בְּבֵיתוֹ שָׁרִי לְהַדְלִיק דְּצָרִיךְ הוּא לוֹ בְּאוֹתוֹ שָׁעָה. יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ב סי׳ כט), בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וכתב אדוני), מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד). [אָמַר הַמַּגִּיהַּ, תָּמִיד הָיִיתִי מִשְׁתּוֹמֵם מַה שֶּׁרָאִיתִי לְהַדְלִיק נֵרוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מִשַּׁבָּת לְיוֹם טוֹב בְּעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לְאַחַר מִנְחָה דְּלִכְאוֹרָה הוּא אִסּוּר גָּמוּר וּמְחֻיָּב לִמְחוֹת בָּאֵינוֹ יְהוּדִי כְּמוֹ שֶׁהַדִּין בְּאֵינוֹ יְהוּדִי הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל כַּמְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים. אֲבָל חַנֵּנִי ה׳ יִתְבָּרֵךְ לִלְמֹד הֶתֵּר, דִּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַבֵּית יוֹסֵף בְּסִימָן רע״ו (ד״ה ומ״ש וכו׳ אסור לכל) הַטַּעַם דְּלֹא מְהַנֵּי קָצַץ בְּנֵר מִשּׁוּם דְּהַגּוּף יִשְׂרָאֵל נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ אִם כֵּן כָּאן לֹא שַׁיָּךְ זֶה דְּהָא אֵין רוֹאִין לְאוֹרָם אֶלָּא בַּלַּיְלָה, וְהָוֵי כְּמוֹ שְׁאָר דְּבָרִים כְּגוֹן אֵינוֹ יְהוּדִי הָעוֹשֶׂה מַלְבּוּשׁ דְּמֻתָּר בְּקָצַץ בְּסִימָן רנ״ב (ס״ד); וְאַף לְפִי מַה שֶּׁכָּתְבוּ (שם ס״ב) דִּבְבֵית יִשְׂרָאֵל לֹא מְהַנֵּי קָצַץ הוּא הַטַּעַם מִשּׁוּם חֲשַׁד כַּמְבֹאָר שָׁם, וּבְשֶׁל רַבִּים לֵיכָּא חֲשָׁדָא וְזֶה בָּרוּר שָׁם בַּפּוֹסְקִים. וְעוֹד, כַּמָּה פּוֹסְקִים, הָרַ״ן וְסִיעָתוֹ, מַתִּירִין גַּם בְּנֵר בְּקָצַץ וּכְדַאי לִסְמֹךְ עֲלֵיהֶם בִּמְקוֹם מִצְוָה וְשִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וְכַמָּה פּוֹסְקִים מַתִּירִין אֲפִלּוּ בְּחַד שְׁבוּת בִּמְקוֹם מִצְוָה, אִם כֵּן יֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמֹכוּ וּמִנְהָגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה הִיא. וְעַל הֶתֵּר זֶה יֵשׁ לִסְמֹךְ גַּם כֵּן עַל מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין שֶׁבְּיוֹם כִּפּוּר מַדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי נֵרוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת קֹדֶם תְּפִלַּת נְעִילָה וּמִתְפַּלְלִין לְאוֹרָם, דְּלִכְאוֹרָה אֵין לָנוּ רְאָיָה לְהַתִּיר, אֲבָל עַל פִּי דְּבָרִים הָאֵלֶּה יֵשׁ סָמֶךְ וְסַעַד גָּמוּר לְהַתִּיר. כֵּן נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי לִלְמֹד זְכוּת עַל מִנְהָגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל]: (יד) הַפְּתִילוֹת. נִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ לְהַעֲמִיד נֵרוֹת שֶׁל שַׁעֲוָה לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה אָסוּר עַיֵּן סִימָן תק״ג. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו): ו (טו) אִילָן. וּלְמַטָּה מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים מֻתָּר. עַיֵּן סִימָן

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה [יג] שָׁעָה. עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב וּבְהַגָּ״הּ שָׁם. וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף (סק״ג) צָוַח כִּכְרוּכְיָא וְדָחָה דִּבְרֵי הַמַּגִּיהַּ וְכָתַב אִי אֲיֵישַׁר חֵילִי אֲבַטְּלִנֵּיהּ. וּבְשׁוּ״ת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו״ק) סִימָן ל״ג כָּתַב שֶׁבִּטֵּל מִנְהָג זֶה בִּמְקוֹמוֹ עַיֵּן שָׁם. וְאַף עַל פִּי כֵן בְּרֹב הַמְּקוֹמוֹת מַחֲזִיקִים בְּמִנְהָגָם וְאֵינוֹ יְהוּדִי הַמֻּשְׂכָּר לְהַשְׁגִּיחַ עַל הַנֵּרוֹת הַדּוֹלְקוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה אֵיזֶה תַּקָּלָה חַס וְשָׁלוֹם אוֹמֵר לוֹ הַשַּׁמָּשׁ בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁלְּעַת הָעֶרֶב בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים יַדְלִיק נֵרוֹת עַל הַמְּנוֹרָה שֶׁבְּבֵית הַכְּנֶסֶת וּבְיוֹם הַכִּפּוּרִים הוּא עוֹשֶׂה כֵּן מֵעַצְמוֹ, וְאַף שֶׁגַּם זֶה אָסוּר כַּמְבֹאָר בְּסִימָן ש״ז (ס״ב) מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהוּא צֹרֶךְ מִצְוָה קְצָת הַקֵּלּוּ בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה סִימָן ש״ז (סק״ו) בְּשֵׁם קִצּוּר שְׁלָ״ה. וְהֵיכָא דְּאֶפְשָׁר לְבַטּוֹלֵי מִנְהָגָא וְלַעֲשׂוֹת עַל דֶּרֶךְ יוֹתֵר מֻכְשָׁר יֵשׁ לְהַחְמִיר.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ע״פ ישעיה כד טו) ׳כַּבְּדוּ ה׳ בָּאֻרִים׳: (לב) אַחַר מִנְחָה. וְכָל שֶׁכֵּן קֹדֶם מִנְחָה דְּמֻתָּר שֶׁהוּא גַּם כֵּן לִכְבוֹד הַתְּפִלָּה: (לג) יֵשׁ מִצְוָה וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ אֵין צָרִיךְ לְהָאוֹר שֶׁעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל אֲפִלּוּ הָכִי אִיכָּא מִצְוָה לְהַדְלִיק מִשּׁוּם כְּבוֹד בֵּית הַכְּנֶסֶת, (מג) וְאִם הוּא כְּבָר סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה אֲפִלּוּ בְּבֵיתוֹ שָׁרִי לְהַדְלִיק דַּהֲרֵי צָרִיךְ הוּא לוֹ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה: (לד) לְאוֹתָהּ שָׁעָה. וּמַשְׁמַע אֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שָׁרִי מֵהַאי טַעֲמָא. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה שהרי): (לה) וּלְתַקֵּן הַפְּתִילוֹת וְכוּ׳. וַאֲפִלּוּ (מד) לְהַעֲמִיד נֵרוֹת שֶׁל שַׁעֲוָה לְצֹרֶךְ הַלַּיְלָה אָסוּר, דְּגַם טִרְחָא בְּעָלְמָא אָסוּר מִשּׁוּם הֲכָנָה, (מה) וַאֲפִלּוּ מִיּוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי: ו (לו) נֵר וְכוּ׳ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. דִּבְיוֹם טוֹב פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר (מו) דְּהַנָּחָה בִּכְלַל שִׁמּוּשׁ הוּא, אֶלָּא אֲפִלּוּ אִם הִנִּיחַ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב עַל דַּעַת שֶׁיִּהְיֶה מֻנָּח שָׁם בְּיוֹם טוֹב אָסוּר, דְּכֵיוָן דִּבְיוֹם טוֹב מֻתָּר לְטַלְטֵל הַנֵּר חָישִׁינַן שֶׁיָּבוֹא לִטֹּל מִשָּׁם וְגַם זֶהוּ בִּכְלַל שִׁמּוּשׁ דְּאָסְרוּ חֲכָמִים וְכַנַּ״ל בְּסִימָן של״ו סָעִיף (ב׳) [א׳] בַּהַגָּ״הּ, (מז) וְזֶהוּ מַה שֶּׁסִּיֵּם הַמְחַבֵּר שֶׁמָּא יָבֹאוּ וְכוּ׳. וּכְבָר נִשְׁנָה הַדִּין הַזֶּה לְעֵיל בְּסִימָן רע״ז סָעִיף ד׳: ז (לז) עוֹשֶׂה כְּלִי. וְהוּא הַדִּין לִפְעָמִים כְּשֶׁעֲדַיִן הוּא רַךְ מְשִׁימִין קַשׁ אוֹ שְׁאָר דָּבָר בַּאֲוִירוֹ מִדֹּפֶן לְדֹפֶן כְּדֵי שֶׁלֹּא יִפְּלוּ הַדְּפָנוֹת יַחַד, אָסוּר לִטֹּל הַקַּשׁ מִתּוֹכוֹ בְּיוֹם טוֹב מֵהַאי טַעֲמָא. וְכֵן שְׁנֵי כֵּלִים שֶׁהֵם מְחֻבָּרִין יַחַד בִּתְחִלַּת עֲשִׂיָּתָן כְּגוֹן שְׁנֵי נֵרוֹת אוֹ כּוֹסוֹת וּכְהַאי גַּוְנָא אֵין פּוֹחֲתִין אוֹתָן לִשְׁנַיִם, שֶׁהוּא כִּמְתַקֵּן כְּלִי. וְאִם נִדְבְּקוּ מִמֵּילָא אַחַר כָּךְ דֶּרֶךְ עֲרַאי, מֻתָּר לְפָתְחָן [אַחֲרוֹנִים]: ח (לח) אֵין חוֹתְכִין. עַל יְדֵי סַכִּין. וְאִם רוֹצֶה לְנַתֵּק בַּיָּד עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה אין חותכין): (לט) הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם. דְּהוּא בִּכְלַל תִּקּוּן (מח) מָנָא שֶׁמְּתַקֵּן וְעוֹשֶׂה מִפְּתִילָה אַחַת (מט) שְׁתַּיִם. וְהוּא הַדִּין אִם הָיְתָה אֲרֻכָּה בְּיוֹתֵר וְאֵין נָאָה לוֹ (נ) וְחוֹתֵךְ מִמֶּנָּה

בֵּאוּר הֲלָכָה

* שֶׁהֲרֵי בְּהַדְלָקָתוֹ יֵשׁ מִצְוָה. עַיֵּן בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לד) שֶׁאֲפִלּוּ אֵין שָׁם אָדָם, וְהוּא מִמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד). וּבֶאֱמֶת אַף שֶׁכֵּן מוּכָח לִכְאוֹרָה מִבְּרָכוֹת נ״ג (ע״א) דְּהֵיכָא דְּלֵיכָּא חַזָּנָא הוּא מִשּׁוּם כָּבוֹד וּמוּבָא גַּם לְעֵיל סִימָן רצ״ח (סי״א) עַיֵּן שָׁם מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מוּכָח מִשָּׁם אֶלָּא דְּבַלַּיְלָה הָיוּ דּוֹלְקִין נֵר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִשּׁוּם כָּבוֹד אֲבָל בַּיּוֹם וְשֶׁלֹּא בִּשְׁעַת תְּפִלָּה וְגַם בְּשָׁעָה שֶׁכְּבָר הָלְכוּ כָּל הַקָּהָל לְבֵיתָם לֹא מָצִינוּ שֶׁהוּא כָּבוֹד לְהַדְלִיק. וְעַיֵּן בַּבֵּית יוֹסֵף (ד״ה אבל של ביהכנ״ס) בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הָרֹא״ש וְהָרַשְׁבָּ״א וּמוּכָח שֶׁאֲפִלּוּ בַּיּוֹם וּבְשָׁעָה שֶׁאֵין מִתְפַּלְלִים אֲפִלּוּ הָכִי לְהָרֹא״ש אִיכָּא מִצְוָה, אֲבָל מִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר דְּמַיְירֵי שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים עַל כָּל פָּנִים שָׁם וְאִיכָּא כְּבוֹד בֵּית הַכְּנֶסֶת, וְכֵן מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה מִתְּשׁוּבַת ר׳ יְשַׁעְיָה מוּבָא בְּשִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ רמב) דִּכְבוֹד בֵּית הַמִּדְרָשׁ הוּא גַּם כֵּן מִשּׁוּם כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת עַיֵּן שָׁם, וְהַיְינוּ כְּשֶׁיֵּשׁ בְּנֵי אָדָם שָׁם. וּבֶאֱמֶת מְבֹאָר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ״א (שם) שֶׁחוֹכֵךְ בְּעִקַּר דִּין נֵר שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת בַּיּוֹם וַאֲפִלּוּ בִּשְׁעַת תְּפִלָּה מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא בִּשְׁעַת תְּפִלָּה וְגַם אֵין שׁוּם אָדָם שָׁם א]לֹא יָדַעְנָא אִם יֵשׁ לְהָקֵל, וְצָרִיךְ עִיּוּן. וְדַע עוֹד דִּבְבֵאר הֵיטֵב (ס״ק יג) מְצַדֵּד לִמְצֹא זְכוּת עַל מַה שֶּׁנָּהֲגוּ בִּזְמַנּוֹ לְהַדְלִיק נֵר עַל יְדֵי עַכּוּ״ם בְּשַׁבָּת אַחַר מִנְחָה כְּשֶׁחָל יוֹם טוֹב אַחֲרָיו, וּכְבָר צָוְחוּ עַל זֶה כַּמָּה אַחֲרוֹנִים. וּבְעִקַּר הַדָּבָר אֵינוֹ מוּבָן לְאֵיזֶה צֹרֶךְ נִכְנְסוּ הַנּוֹהֲגִים בְּפִרְצָה דְּחוּקָה לְהַתִּיר לִדְלֹק בְּשַׁבָּת לְצֹרֶךְ יוֹם טוֹב שֶׁבְּיוֹם טוֹב מֻתָּר בְּעַצְמוֹ לְהַדְלִיק, וְאִי מִשּׁוּם שֶׁבְּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת יִהְיֶה אוֹר בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כְּדֵי שֶׁיִּכָּנְסוּ לְיוֹם טוֹב בְּשִׂמְחָה אִם כֵּן הֲלֹא יוֹתֵר טוֹב שֶׁיֹּאמְרוּ לְעַכּוּ״ם לְהַדְלִיק בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת דִּשְׁרֵי עַל כָּל פָּנִים לִקְצָת פּוֹסְקִים בִּמְקוֹם מִצְוָה כַּמְבֹאָר לְעֵיל סִימָן רע״ו בַּמִּשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן כ״ד עַיֵּן שָׁם, אֶלָּא דְּבֶאֱמֶת דְּגַם בָּזֶה קָשֶׁה לְהָקֵל דְּמַאי מִצְוָה אִיכָּא הָכָא. וּלְעִנְיַן נְעִילָה יִתְבָּאֵר אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בִּמְקוֹמוֹ (סי׳ תרכג משנ״ב סק״ג): ח * אֵין חוֹתְכִין וְכוּ׳. וְאִם מֻתָּר לְנַתְּקָן בַּיָּד וְלַעֲשׂוֹתָן לִשְׁתַּיִם ב]לֹא נִתְבָּאֵר בָּאַחֲרוֹנִים. וְלִכְאוֹרָה מִלְּשׁוֹן חוֹתְכִין מַשְׁמַע דַּוְקָא בִּכְלִי וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּיָם שֶׁל שְׁלֹמֹה בְּסוּגְיָא זוֹ (פ״ד סי׳ יב) וּבְאֵלִיָּה רַבָּה סָעִיף י׳ (סק״ל) אֶלָּא דְּמִדְּאִיצְטְרִיךְ הַשַּׁ״ס (לב:) לְאַשְׁכּוּחֵי הַתֵּירָא שֶׁפּוֹסְקָהּ עַל יְדֵי אוּר מַשְׁמַע דְּבִשְׁאָר גַּוְנֵי אָסוּר, דְּדַוְקָא הָתָם דְּנִרְאֶה דִּמְכַוֵּן לְהַדְלָקָה כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשִׁ״י (שם ד״ה בפי) מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא הֲרֵי עַל כָּל פָּנִים עוֹשֶׂה אוֹתָהּ לִשְׁתַּיִם וְנִרְאֶה כִּמְתַקֵּן מָנָא וּכְקַשְׁיַת הַגְּמָרָא מַאי שְׁנָא בְּסַכִּין וְכוּ׳ וּכְפֵרוּשׁ רַשִׁ״י שָׁם (ד״ה דקמתקן). אֶלָּא שֶׁבָּרַמְבַּ״ם פֶּרֶק ד׳ (ה״ז) מְפֹרָשׁ לְהֶדְיָא דְּדַוְקָא בִּכְלִי, וּבַיָּד מֻתָּר, וּכְפִי הַנִּרְאֶה הוֹצִיא אֶת דְּבָרָיו מֵהָא דְּאָמְרִינַן בַּשַּׁ״ס (שם) מְמַעֲכָהּ בַּיָּד, וְלֹא פֵּרֵשׁ כִּשְׁאָרֵי מְפָרְשִׁים דְּקָאֵי אַמֵּימְרָא רִאשׁוֹנָה דִּגְמָרָא לְהַחְמִיר, אַאֵין גּוֹדְלִין אֶת הַפְּתִילָה, אֶלָּא אַמַּה דְּסָלֵיק שָׁם וְאֵין חוֹתְכִין וַעֲלֵהּ קָאָמַר בַּשַּׁ״ס דִּמְמַעֲכָהּ בַּיָּד, וְכֵן מָצָאתִי בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה (פ״ד מ״ד) שֶׁפֵּרֵשׁ כֵּן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מג) פּוֹסְקִים: (מד) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מה) אַחֲרוֹנִים: (מו) אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן רע״ז לְדַעַת רַשִׁ״י וְרֹב הַפּוֹסְקִים, וְהוּא הָעִקָּר [אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן רע״ז סָעִיף ד׳ (ס״ק יג), וְכֵן מַסְקָנַת שְׁאָר אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן של״ו (ס״א)]: (מז) אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כו) וְחָמַד מֹשֶׁה (ס״ז), וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טז): ח (מח) גְּמָרָא (לב.): (מט) וַאֲפִלּוּ אֵינוֹ צָרִיךְ לַפְּתִילָה הַשֵּׁנִית [כֵּן מוּכָח מִמָּגֵן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ח׳ דְּקָמַחְמִיר שָׁם בְּסַכִּין וְהוּא הַדִּין הָכָא]: (נ) הַגְּרַ״ז (סי״ט):

ליקוטי דברי הרב: א] ובשו״ע הרב (סי״ד) כתב: נרות של בית הכנסת אין זה נר של בטלה ומותר להדליקן אפילו ביום טוב אחר מנחה וכו׳ אפילו אין שם אדם בבית הכנסת מפני שהוא כבוד המקום כשמדליקין נרות לפניו. **ב]** ובשו״ע הרב (סי״ט) כתב שאסור אפילו ביד.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

נֵרוֹת (מ) **וּמַדְלִיקָהּ בָּאֶמְצַע,** [פ]**וְהוּא שֶׁיְּהֵא צָרִיךְ** (טז) (מא) **לִשְׁתֵּיהֶן:** **ט** (מב) * [צ]**אֵין** (יז) **גּוֹדְלִין אֶת הַפְּתִילָה** (מג) **וְלֹא מְהַבְהֲבִין אוֹתָהּ, אֲבָל אִם אֵינָהּ קָשָׁה כָּל צָרְכָּהּ יָכוֹל לְמַעֲכָהּ** (מד) **בְּיָדוֹ כְּדֵי לְהַקְשׁוֹתָהּ, וּמֻתָּר** (מה) **לִשְׁרוֹתָהּ בְּשֶׁמֶן** (מו) (שֶׁאֵין בּוֹ נֵר (יח) דָּלוּק) (בית יוסף (ד"ה ולא גודלין) בשם הרוקח (סי' רצט)): **י** [ק]**מֻתָּר** (מז) **לְהָסִיר** (יט) **הַפֶּחָם שֶׁבְּרֹאשׁ הַנֵּר כְּשֶׁהוּא דּוֹלֵק,** [ר]**אֲבָל אֵינוֹ חוֹתֵךְ רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּכֶלִי:**

פ יְרוּשַׁלְמִי (פ"ד ה"ג) הֲבִיאוֹ הָרֹא"ש (שם סי"ז). צ בְּרַיְיתָא שָׁם. ק שָׁם מֵימְרָא דְּרַב. ר טוּר בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (שם ה"ג).

בְּאֵר הֵיטֵב

של"ו סָעִיף ב': **ח** (טז) **לִשְׁתֵּיהֶן.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא נִרְאֶה כִּמְתַקֵּן מָנָא שֶׁהֲרֵי הַפְּתִילָה לֹא הֻדְלְקָה עֲדַיִן שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ לִכְלִי עַכְשָׁיו מִשּׁוּם הָכִי הֻצְרַכְנוּ כָּאן שֶׁצָּרִיךְ לִשְׁנֵיהֶם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּסָעִיף ג' בְּהַגָּ"ה שֶׁדּוֹלֵק כְּבָר וּמִתְכַּוֵּן לְקַצְּרָהּ שֶׁיִּכְבֶּה בִּמְהֵרָה עַיֵּן סָעִיף קָטָן ח' מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם, וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) וְטַ"ז (סק"י): **ט** (יז) **גּוֹדְלִין.** וְהוּא הַדִּין שֶׁאָסוּר לְהַתִּיר קְלִיעָתָהּ אוֹ נֵר שֶׁל שַׁעֲוָה הַקְּלוּעָה, עַיֵּן סִימָן ש"ג סָעִיף כ"ו: (יח) **דָּלוּק.** דִּכְשֶׁנֵּר דּוֹלֵק וְשׁוֹרֶה בְּתוֹכָהּ מְמַעֵט שַׁמְנָהּ וְהָוֵי מְכַבֶּה דִּמְכַבֶּה אוֹרוֹ מִיָּד. תּוֹסָפוֹת (כב. ד"ה והמסתפק). וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ק יט): **י** (יט) **הַפֶּחָם.** עַיֵּן בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומותר להסיר) וּבְמָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ). וּבְטַ"ז (סק"ק יב) כָּתַב דְּפֵרוּשׁ הַדְּבָרִים הוּא כָּךְ, דִּסְבִירָא לֵיהּ דְּאֵין הֶתֵּר אֶלָּא בַּפֶּחָם לְחוּד אֲבָל לֹא בַּפְּתִילָה וְעַל כֵּן חֵלֵק בַּפֶּחָם עַצְמוֹ בֵּין יָד לִכְלִי, דִּכְשֶׁהוּא חוֹתֵךְ בִּכְלִי אִי אֶפְשָׁר לְצַמְצֵם שֶׁלֹּא יַחְתֹּךְ מִגּוּף הַפְּתִילָה מַה שֶּׁלֹּא נַעֲשָׂה פֶּחָם עִמּוֹ וְזֶה אָסוּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם הוּא מְנַפֵּץ הַפֶּחָם בְּיָד אָז וַדַּאי לֹא יִגַּע בְּגוּף הַפְּתִילָה כִּי הַנִּפּוּץ הוּא שֶׁמַּנִּיחַ אֶצְבָּעוֹ עֲלֵיהֶם וּמַטֶּה אוֹתָהּ לְצַד הָאָרֶץ וְהִיא נוֹפֶלֶת כִּי אֵין לָהּ דִּבּוּק עִם הַפְּתִילָה וְהוּא נוֹפֵל מֵאֵלָיו, אֲבָל אִם רוֹצֶה לִקַּח הַפֶּחָם בֵּין שְׁנֵי אֶצְבְּעוֹתָיו וַדַּאי אָסוּר כִּי אָז קָרוֹב מְאֹד שֶׁלֹּא יְצַמְצֵם לִקַּח הַפֶּחָם לְחוּד בְּלֹא מְעַט מֵהַפְּתִילָה. עַל כֵּן לֹא אָמַר בְּסֵיפָא אֲבָל חוֹתֵךְ רֹאשָׁהּ בְּיָדוֹ דְּהָוֵי מַשְׁמַע שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עַל יְדֵי חֲתִיכָה בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו וְזֶה אָסוּר, וּמַה דְּנָקֵט וְאֵינוֹ חוֹתֵךְ רֹאשׁ הַפְּתִילָה בִּכְלִי רְבוּתָא קָא מַשְׁמַע לָן דְּעַל יְדֵי כְּלִי אֶפְשָׁר לְצַמְצֵם יוֹתֵר לְחַלֵּק הַפֶּחָם מֵהַפְּתִילָה כִּי הוּא דָּבָר דַּק מַה שֶּׁאֵין כֵּן בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו שֶׁהֵם גַּסִּים וְנִתְפָּס בְּקַלּוּת גַּם מֵהַפְּתִילָה, קָא מַשְׁמַע לָן דַּאֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר וְאֵין הֶתֵּר אֶלָּא נִפּוּץ בְּיָד וְלֹא חִתּוּךְ כְּלָל, זֶה פֵּרוּשׁ יָפֶה מְאֹד. וְהָעוֹלָה מִזֶּה גַּם לְמַעֲשֶׂה בְּנֵר שֶׁל חֵלֶב אוֹ שֶׁל שַׁעֲוָה דְּאֵין הֶתֵּר כְּלָל לַחְתֹּךְ הַפֶּחָם שֶׁעַל הַנֵּר בֵּין הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁלּוֹ אוֹ עַל יְדֵי הַכְּלִי שֶׁל מִסְפָּרַיִם הַשַּׁיָּךְ לָזֶה, וְגַם נִפּוּץ לֹא שַׁיָּךְ כָּאן כִּי אֵינוֹ שַׁיָּךְ אֶלָּא בִּפְתִילָה שֶׁמֻּדְלֶקֶת בְּתוֹךְ הַשֶּׁמֶן שֶׁיָּדוּעַ הוּא שֶׁבְּרֹאשָׁהּ נַעֲשָׂה פֶּחָם וּכְשֶׁנּוֹגְעִין בּוֹ הוּא נִפְרָד וְנוֹפֵל לָאָרֶץ וְזֶה אֵינוֹ שַׁיָּךְ בְּשֶׁל חֵלֶב אוֹ שַׁעֲוָה, אֶלָּא דְּמִכָּל מָקוֹם יֵשׁ בּוֹ קְצָת תּוֹעֶלֶת בְּמַה שֶּׁמַּטֶּה אֶת רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁיִּדְלֵק שַׁפִּיר טְפֵי, וְכֵן כָּתַב מוֹרִי וְחָמִי זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה (ב"ח ס"ח) לְחַלֵּק בֵּין נוֹפֵץ לְמֵסִיר בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו. וְרַשַּׁ"ל כָּתַב, הָעוֹלָם נִזְהָרִים לִמְחֹט כָּל עִקָּר, וְאֵין לְהָקֵל לָהֶם שֶׁמָּא יָבֹאוּ לִמְחֹט בִּכְלִי כְּעֵין צְבָת וְאֵין הֶתֵּר אֶלָּא לְנַפֵּץ בְּאֶצְבַּע. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. מַשְׁמַע דִּלְדִידֵיהּ מֻתָּר מִן הַדִּין לַחְתֹּךְ הַפֶּחָם אֲפִלּוּ בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו, אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ יֵשׁ בָּזֶה אִסּוּר גָּמוּר, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה שֶׁאֵין לְהַחְמִיר מִלְּהַטּוֹת בְּאֶצְבָּעוֹ רֹאשׁ הַפְּתִילָה קְצָת כְּדֵי שֶׁתַּבְעִיר יָפֶה כְּדֶרֶךְ הַנִּפּוּץ שֶׁזָּכַרְנוּ בְּשֶׁמֶן. עַד כָּאן לְשׁוֹן הַטַּ"ז. וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת דַּרְכֵי נֹעַם חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן י"ג שֶׁפָּסַק שָׁם לְהַתִּיר כְּשֶׁהוּא בְּיָד עַיֵּן שָׁם. וְכֵן כָּתַב בִּשְׁיָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) דְּבִמְקוֹמוֹתֵינוּ נוֹהֲגִין לְהַתִּיר עַיֵּן שָׁם, וְיֵשׁ לַזָּהֵר כְּרַשַּׁ"ל וְטַ"ז. [אֲבָל בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ל) הוֹכִיחַ לְהַתִּיר לַחְתֹּךְ הַפֶּחָם בֵּין אֶצְבְּעוֹתָיו עַיֵּן שָׁם]. כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד"ה אין מכבין) יֵשׁ לִמְחוֹת בְּיַד הַנָּשִׁים שֶׁלֹּא יְכַסּוּ הָאֵשׁ

בְּאוּר הֲלָכָה

עַיֵּן שָׁם. אֶלָּא דְּאֶפְשָׁר לוֹמַר דִּלְרֹב הַמְפָרְשִׁים שֶׁלֹּא פֵּרְשׁוּ כֵּן אֶפְשָׁר דְּלֹא סְבִירָא לְהוּ כְּהָרַמְבַּ"ם וּבְכָל גַּוְנָא אָסוּר וּמִשּׁוּם תִּקּוּן כְּלִי כֵּיוָן שֶׁהוּא רוֹצֶה בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּנִשְׁמַת אָדָם בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת בִּמְלֶאכֶת קוֹרֵעַ (ח"ב כלל כט) וּבִמְחַתֵּךְ (שם כלל לו) וְדוּק. וּמִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּגַם לִשְׁאָרֵי מְפָרְשִׁים שָׁרִי וּמִשּׁוּם דְּנִתְקַלְקֵל קְצָת הַפְּתִילָה עַל יְדֵי הַנִּתּוּק מִשּׁוּם דְּהִיא מִתְנַתֶּקֶת כֻּלָּהּ וְצָרִיךְ לְגָדְלָהּ מֵחָדָשׁ, וְעוֹד דְּאֶפְשָׁר דִּבְלֹא כְּלִי הוּא רַק תִּקּוּן כִּלְאַחַר יָד. וְעַיֵּן רַשַּׁ"י בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל מְמַעֲכָהּ וְאֶפְשָׁר דְּגַם הוּא מְפָרֵשׁ כָּרַמְבַּ"ם, וּבְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ד ח"א) מָצָאתִי גַּם כֵּן שֶׁכָּתַב וְאֵינוֹ חוֹתְכָהּ בְּסַכִּין וְאֶפְשָׁר דְּגַם לְדִידֵיהּ בַּיָּד מֻתָּר, **וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

ט * אֵין גּוֹדְלִין וְכוּ'. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מב). **וּמִסְתַּבְּרָא דַּאֲפִלּוּ בַּיָּד אָסוּר, עַיֵּן**

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

כְּדֵי לְקַצְּרָהּ, גַּם כֵּן אָסוּר דְּהוּא גַּם כֵּן בִּכְלַל תִּקּוּן מָנָא: (מ) **וּמַדְלִיקָהּ בָּאֶמְצַע.** וְיִהְיוּ שְׁנֵי נֵרוֹת דּוֹלְקוֹת (נא) וְלֹא מוּכָח אָז דִּלְתַקּוּנֵי מָנָא קָמְכַוֵּן אֶלָּא לְהַדְלָקָה בְּעָלְמָא קָמְכַוֵּן: (מא) **לִשְׁתֵּיהֶן.** דְּאִם אֵינוֹ צָרִיךְ אִם כֵּן מוּכָח דִּלְתִקּוּן מָנָא קָמְכַוֵּן. וְדַע דְּדִין זֶה הוּא הַדִּין בְּנֵר שֶׁל שַׁעֲוָה אוֹ שֶׁל חֵלֶב שֶׁלֹּא הָיָה דָּלוּק עֲדַיִן וְרוֹצֶה לְחָתְכוֹ לִשְׁנַיִם בְּסַכִּין אָסוּר, אַךְ לְהַדְלִיק בְּאוּר בְּאֶמְצַע שֶׁיֵּעָשׂוּ מֵהֶם שְׁנֵי נֵרוֹת דּוֹלְקוֹת שָׁרִי [אַחֲרוֹנִים]: **ט** (מב) **אֵין גּוֹדְלִין וְכוּ'.** פֵּרוּשׁ (נג) כְּשֶׁשּׁוֹזְרָהּ עָבִיד כְּלִי בְּיוֹם טוֹב. וְעַיֵּן בָּאַחֲרוֹנִים דְּהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לְהַתִּיר קְלִיעַת הַפְּתִילָה אוֹ לְהַתִּיר נֵר שֶׁל שַׁעֲוָה הַקְּלוּעָה (נג) וַאֲפִלּוּ אִם מְכַוֵּן לְצֹרֶךְ הַדְלָקָה: (מג) **וְלֹא מְהַבְהֲבִין.** לְהָסִיר הַנִּימִין כְּדֵי שֶׁתִּדְלַק יָפֶה, וְגַם בָּזֶה (נד) מִשּׁוּם תִּקּוּן מָנָא: (מד) **בְּיָדוֹ.** דְּתִקּוּן (נה) כִּלְאַחַר יָד הוּא: (מה) **לִשְׁרוֹתָהּ בְּשֶׁמֶן.** כְּדֵי שֶׁתִּדְלַק אַחַר כָּךְ יָפֶה בּוֹ בַּיּוֹם: (מו) **שֶׁאֵין בּוֹ נֵר דָּלוּק.** דִּכְשֶׁנֵּר דּוֹלֵק וְשׁוֹרֶה בְּתוֹכוֹ (נו) נִתְמַעֵט הַשֶּׁמֶן קְצָת, וְאָמְרִינַן בְּעָלְמָא (כב.) הַמִּסְתַּפֵּק מִן הַשֶּׁמֶן שֶׁבַּנֵּר חַיָּב מִשּׁוּם מְכַבֶּה: **י** (מז) **לְהָסִיר הַפֶּחָם.** הַיְנוּ מַה שֶּׁכְּבָר נִשְׂרַף וְנַעֲשָׂה פֶּחָם וְעַל יְדֵי זֶה מַחְשִׁיךְ הַנֵּר (נז) מֻתָּר לַהֲסִירוֹ, וּמִדְּסָתַם הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע (נח) דַּאֲפִלּוּ בִּכְלִי מֻתָּר, וּמַה שֶּׁסִּיֵּם אֲבָל אֵינוֹ חוֹתֵךְ רֹאשׁ הַפְּתִילָה, שָׁם שָׁאנֵי שֶׁהוּא מִגּוּף הַפְּתִילָה וְהוּא בִּכְלַל (נט) תִּקּוּן מָנָא. (ס) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּכַוָּנַת הַמְחַבֵּר לְהַחְמִיר בְּסוֹף דְּבָרָיו גַּם לְעִנְיַן פֶּחָם דְּאָסוּר לַהֲסִירוֹ בִּכְלִי. וְכָל זֶה מִדִּינָא, אֲבָל אָנוּ (סא) בִּמְדִינָתֵנוּ נָהֲגוּ לְהַחְמִיר בֵּין בְּנֵר שֶׁל שֶׁמֶן וּבֵין בְּנֵר שֶׁל שַׁעֲוָה וְחֵלֶב שֶׁלֹּא לִמְחֹט כָּל עִקָּר אֲפִלּוּ פֶּחָם בֵּין בְּיָד בֵּין בִּכְלִי, (סב) וְאֵין הֶתֵּר אֶלָּא לְנַפֵּץ הַפֶּחָם בְּאֶצְבָּעוֹ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(נא) רַשַּׁ"י (לב: ד"ה בפי): **ט** (נב) מְאִירִי (שם ד"ה ואין חותכין). וְצָרִיךְ עִיּוּן דְּאַמַּאי קָמְסַיֵּם דְּעָבֵיד כְּלִי תִּפּוּק לֵיהּ מִשּׁוּם טְוִיָּה, עַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם הִלְכוֹת שַׁבָּת כְּלָל כ"ה (ס"א). וְאֶפְשָׁר דְּאִי מִשּׁוּם טְוִיָּה לְחוּד הֲלֹא הוּא דַּוְקָא כְּרֹחַב הַסִּיט כִּדְאִיתָא בַּמִּשְׁנָה (שבת פי"ג מ"ד), וּמִשּׁוּם כְּלִי חַיָּב כֹּל שֶׁהוּא רָאוּי לְהַדְלָקָתוֹ. **וְדַע דְּבַתּוֹסֶפְתָּא** (פ"ג הי"ד) **אִיתָא אֵין עוֹשִׂין הַפְּתִילָה בְּיוֹם טוֹב, מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה דְּלָאו דַּוְקָא עַל יְדֵי שְׁזִירָה אֶלָּא כֹּל שֶׁרְאוּיָה לְהַדְלָקָה עַל יְדֵי עֲשִׂיתוֹ הוּא בִּכְלַל אִסּוּר. וּלְפִי זֶה אִם לוֹקֵחַ חֲתִיכַת צֶמֶר גָּפֶן (שֶׁקּוֹרִין וַוַאטֶע) וּמוֹתְחָהּ וְעוֹשֶׂה אוֹתָהּ כְּמִין פְּתִילָה גַּם כֵּן אָסוּר,** וְאֵין זֶה בִּכְלַל מְמַעֲכָהּ בַּיָּד דְּשָׁרִי, דְּשָׁם הִיא מְתוּחָה מִכְּבָר וּמְמַעֲכָהּ כְּדֵי לְהַקְשׁוֹתָהּ: (נג) דּוּמְיָא דְּסָעִיף ח' אֵין חוֹתְכִין הַפְּתִילָה לִשְׁנַיִם אִם לֹא הֵיכִי דְּמִנְכַּר שֶׁחוֹתְכָהּ בְּאוּר עַיֵּן שָׁם: (נד) פּוֹסְקִים: (נה) רַשַּׁ"י (שם ד"ה ממעכה): (נו) בֵּין לְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (כב. ד"ה והמסתפק) מִשּׁוּם דִּבְעֵת שֶׁמְּמַעֵט הַשֶּׁמֶן מַכְהֶה אוֹרָהּ לְפִי שָׁעָה בְּמִקְצָת, וּבֵין לְפֵרוּשׁ הָרֹא"ש (פ"ב סי' יז) דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ מַכְהֶה אוֹרָהּ כְּלָל גַּם כֵּן חַיָּב מִשּׁוּם דְּנוֹטֵל מִגּוּף דָּבָר הַדָּלוּק לְכֻלֵּי עָלְמָא, שַׁיָּךְ הַדִּין הַזֶּה: **י** (נז) **וְאַף עַל פִּי שֶׁמַּפִּילוֹ לָאָרֶץ וְהוּא כָּבָה מֻתָּר,** כְּמוֹ שֶׁמֻּתָּר לְהַדְלִיק הַנֵּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ כָּךְ מֻתָּר לְכַבּוֹת מַה שֶּׁמּוֹנֵעַ הַהַדְלָקָה. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"כ) שֶׁכָּתַב וְאֶפְשָׁר דִּלְכַבּוֹת בַּיָּדַיִם אָסוּר, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּכַוָּנַת הָרֹא"ש הוּא רַק מִשּׁוּם שֶׁמִּתְכַּבֶּה מִמֵּילָא בְּהֶמְשֵׁךְ הַזְּמַן, וְאַף דְּגַם זֶה אָסוּר לְהָרֹא"ש וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ג', אֶפְשָׁר דְּבָזֶה לֹא הֶחְמִירוּ הוֹאִיל וְאֵינוֹ מִתְכַּוֵּן לְכָךְ [וַאֲפִלּוּ אִם נֹאמַר דְּהוּא פְּסִיק רֵישָׁא מִכָּל מָקוֹם הֲלֹא הוּא פְּסִיק רֵישָׁא דְּלֹא נִיחָא לֵיהּ וְגַם כִּבּוּי הוּא מְלָאכָה שֶׁאֵין צָרִיךְ לְגוּפָהּ לֹא גָּזְרוּ בָּזֶה רַבָּנָן], וְכֵן מַשְׁמַע מִלְּבוּשׁ דְּעִקַּר הַהֶתֵּר הוּא **מִשּׁוּם שֶׁאֵינוֹ מְכַוֵּן לְכִבּוּי:** (נח) מָגֵן אַבְרָהָם (שם): (נט) הַגְּרָ"א: (ס) עוֹלַת שַׁבָּת (ס"ק יא) וְכֵן מַסִּיק הַטַּ"ז (ס"ק יב) לְדִינָא. וּלְפֵרוּשׁ הָעוֹלַת שַׁבָּת מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר רֹאשׁ הַפְּתִילָה הוּא לָאו דַּוְקָא: (סא) יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"ד סי' יב) וְהֵבִיאוּ אוֹתוֹ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים. וְאַף דְּדַעַת הַטּוּרֵי זָהָב (שם) דְּמִדִּינָא אָסוּר לִמְחֹט בְּאֶצְבְּעוֹתָיו וְהֶעְתִּיקוּ אוֹתוֹ אֵיזֶה אַחֲרוֹנִים וְכֵן מַשְׁמַע קְצָת מִמַּסְקָנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) בְּסוֹף דְּבָרָיו, לֹא הֶעְתַּקְתִּיו מִפְּנֵי דַּעַת אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ל) שֶׁהֵבִיא דַּעַת כַּמָּה רִאשׁוֹנִים שֶׁמְּקִלִּין בָּזֶה [וְעַיֵּן בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ"א (בית מועד ש"ג סי' ג)], אָכֵן מִצַּד הַמִּנְהָג בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַחְמִיר כִּי כֵּן כָּתְבוּ כָּל הָאַחֲרוֹנִים: (סב) טַ"ז (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah